

Stichting OPERA2DAY
Activiteitenverslag en jaarrekening 2024
t.v.b. ANBI publicatie

0000:222
PPPP:DDD
EEEE:AAA
RRRR:YYY
AAAA

OPERA2DAY

Inhoud

1. Artistiek Verslag	3
1.1 Gerealiseerde Producties	3
1.2 Producties in voorbereiding.....	4
2. Bereik	6
2.1 Marketing algemeen	6
2.2 J.S. Bach – De Apocalyps	7
2.3 Song of the Dark Forest.....	8
3. Educatie, Participatie en Toegankelijkheid	9
3.1 Educatie en Participatie rond J.S. Bach – De Apocalyps	9
3.2 Toegankelijkheid en Outreach	9
4. Organisatie	11
4.1 Raad van Toezicht	11
4.2 Bestuur en directie	11
4.3 Team en medewerkers	11
5. Financiën	13
5.1 Exploitatie – begroting en realisatie.....	13
5.2 Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie	14
5.3 Balans	16

1. Artistiek Verslag

1.1 Gerealiseerde Producties

In 2024 waren er twee producties van OPERA2DAY te zien in de theaters, elk met een sterk eigen karakter en een duidelijke maatschappelijke en artistieke relevantie. Beide producties weerspiegelden de ambitie van het gezelschap om het operagenre op vernieuwende wijze vorm te geven, steeds in dialoog met actuele thema's en met respect voor muzikale en historische tradities.

J.S. Bach – De Apocalyps

In januari 2024 beleefde *J.S. Bach – De Apocalyps* zijn 'tweede première' in Den Haag, als startpunt van een succesvolle landelijke tournee. Deze productie, ontwikkeld in samenwerking met de Nederlandse Bachvereniging, werd oorspronkelijk gecreëerd ter gelegenheid van hun 100-jarig jubileum in 2022, maar de tournee kon destijds niet plaatsvinden als gevolg van de coronapandemie.

Onder artistieke leiding van regisseur en scenarist Serge van Veggel en muzikaal leider Hernán Schwartzman werd dit bijzondere project alsnog gerealiseerd: 'de opera die Bach nooit schreef'. Een voorstelling gebaseerd op het oeuvre van Johann Sebastian Bach, die zelf nooit een opera componeerde. Bestaande vocale werken van Bach werden in een nieuwe volgorde geplaatst, aan elkaar gesmeed door componist Panos Iliopoulos en voorzien van een nieuw libretto door de Duitse schrijver Thomas Höft. Zo ontstond een nieuwe opera, die het verhaal vertelt van Jan van Leiden en zijn Münsterse heilstaat. Een universele vertelling over radicalisering en eindtijddenken.

Bach is voor veel liefhebbers haast onaantastbaar. Dat de Nederlandse Bachvereniging deze samenwerking met OPERA2DAY aanging, getuigt van vertrouwen in ons vermogen om met respect voor de traditie spannende, vernieuwende wegen te bewandelen.

De productie werd na de oorspronkelijke première lovend ontvangen ("OPERA2DAY, once again, has contrived a brilliant new opera" – Arts Talk Magazine; "een volbloed opera" – NRC) en kende in 2024 een zee succesvolle tournee, bekroond met uitnodigingen voor het prestigieuze Bachfest Leipzig en het Bachfest Münster.

Parallel werd een educatie- en participatietraject gerealiseerd, waarin leerlingen en volwassenen een actuele protestscène creëerden als proloog op de opera. De marketingcampagne omvatte daarnaast een podcastreeks waarin maatschappelijke en historische achtergronden werden onderzocht.

De productie kwam mede tot stand dankzij een substantiële, eenmalige bijdrage van het particuliere fonds société Gavignières, nadat eerdere incidentele middelen uit het jubileumjaar 2022 niet langer beschikbaar waren.

Song of the Dark Forest

Van november 2023 tot en met februari 2024 vond de landelijke tournee plaats van *Song of the Dark Forest*, een coproductie van Scapino Ballet Rotterdam, OPERA2DAY en het DoelenEnsemble. In 2024 volgden nog 15 uitvoeringen (bovenop 24 uitvoeringen in 2023), met hoge zaalbezetting en ontroerde publieksreacties.

De voorstelling ontstond als artistieke reactie op de oorlog in Oekraïne en presenteerde een tijdloos requiem over verlies, rouw en hoop, waarin dans en vocale muziek samensmolten. Artistiek leider Serge van Veggel werkte samen met vier jonge choreografen en creëerde samen met musici en dansers een gelaagd universum van emoties.

De muziek, van onder meer Sjostakovitsj, Moessorgski en Borodin, bracht een krachtig tegengeluid tegen geweld en onderdrukking. Bariton Andrii Ganchuk gaf met zijn persoonlijke achtergrond – geboren in Oekraïne, opgegroeid als Russischtalige – een bijzondere, indringende dimensie aan de voorstelling.

1.2 Producties in voorbereiding

In de tweede helft van 2024 richtten we ons op de voorbereiding van de eerste projecten uit de nieuwe kunstenplanperiode.

La Révolution de Carmen

In het najaar van 2025 brengt OPERA2DAY zijn nieuwe signatuurproductie *La Révolution de Carmen* in première, een bewerking van de beroemdste opera van Georges Bizet. We hadden nooit verwacht dat Bizets Carmen deel zou uitmaken van onze plannen. Dramaturgisch leek er weinig toe te voegen aan de traditie. Toen het operahuis van Tours (Frankrijk) ons echter vroeg dit werk, dat in 2025 zijn 150-jarige jubileum viert, te herzien, bleek niets minder waar.

Dit jaar brengt OPERA2DAY Carmen opnieuw tot leven met *La Révolution de Carmen*. Een opera waarin het oorspronkelijke liefdesdrama uit Sevilla wordt geplaatst in de historische context van de Parijse Commune van 1871: een tijdperk van strijd voor vrijheid en gelijkheid. Georges Bizet, die als soldaat deze turbulente periode van nabij meemaakte, verwerkte de spanningen en idealen van die tijd in zijn muziek, een invloed die in deze nieuwe productie een centrale rol speelt.

OPERA2DAY baseert zich op de oorspronkelijke Opéra-Comique-versie met gesproken dialogen, maar vernieuwt het libretto volledig. Scènes verwijzen expliciet naar de Commune; zo wordt het bekende koor Toredor en garde! omgevormd tot Révolution! Oui! Vive la Commune! De revolutiesfeer wordt buiten de theaterzaal versterkt met protestliederen, speeches en salonmuziek.

Met mezzosopraan Tania Kross en het Vlaamse orkest B'Rock, dat Bizets muziek uitvoert op historische instrumenten, belooft dit een productie van internationale allure te worden, die vooralsnog echter exclusief te zien zal zijn in Amare. Na de uitvoeringen in Den Haag volgen mogelijk uitvoeringen in Tours, Parijs en Curaçao.

Now We Are Earth

De eerste voorstelling in de nieuwe programmalijs 'Innovatie door Coproductie' is een samenwerking met Nicole Beutler Projects. *Now We Are Earth* is het derde deel van de trilogie RITUALS OF TRANSFORMATION towards a new humanity. De voorstelling is een zoektocht naar een mogelijke balans tussen de vijf rijken op onze planeet: dier, mens, plant, schimmel en technologie. NOW WE ARE EARTH is een totaalkunstwerk, een dansopera, een gezamenlijke muzikale ervaring. Op het toneel zijn acht zangers en dansers; in de zaal zitten nog eens 45 amateurzangers van een stadskoor, die een verbinding vormen tussen de performers en het lokale publiek.

In elke speelstad wordt een ander amateurkoor samengesteld, dat in korte tijd op de uitvoering voorbereidt. Voor de werving, selectie en begeleiding van de stadskoren wordt de expertise van OPERA2DAY ingeschakeld.

Song of the Dark Forest

2. Bereik

2.1 Marketing algemeen

Digitaal bereik en nieuwsbrief

Opnieuw is het aantal bezoeken aan de website toegenomen. De onlinecampagnes die werden gevoerd voor *J.S. Bach – De Apocalyps* (via het Google Display Netwerk en Meta) hebben hier zeker aan bijgedragen. Het aantal volgers op sociale media is licht gegroeid.

Het aantal ‘actieve’ nieuwsbriefontvangers is gedaald nadat inactieve ontvangers uit de verzendlijst zijn verwijderd. Het bestand wordt nu voor elke nieuwsbrief opgeschoond, zodat uiteindelijk het openingspercentage van de nieuwsbrieven omhooggaat. Daarmee wordt ook voorkomen dat mailproviders als Google en Yahoo de nieuwsbrief al voor bezorging aanmerken als spam.

In december zijn we overgestapt van ActiveCampaign naar het Nederlandse EM-Cultuur voor het versturen van onze nieuwsbrieven. Deze keuze was niet alleen ingegeven door kostenoverwegingen, maar vooral omdat de functionaliteiten van EM-Cultuur beter aansluiten bij onze behoeften. Daarnaast speelt privacy een rol: als Nederlandse partij voldoet EM-Cultuur aan de geldende wet- en regelgeving. Bovendien werkt het samen met veel andere culturele instellingen, wat ons waardevolle mogelijkheden biedt voor benchmarking en inzicht in nieuwsbriefstatistieken binnen de sector. Dit maakt EM-Cultuur voor ons de ideale partner om onze communicatie nog effectiever en gericht in te zetten.

In december hebben we een bureau geselecteerd dat onze nieuwe website gaat ontwerpen. Ons vaste vormgever heeft hiervoor een doordacht ontwerp gemaakt, waarin functie en vorm naadloos samenkomen. De website wordt zo ingericht dat bezoekers moeiteloos kunnen navigeren en zich kunnen verdiepen in de verhalen en details achter elke productie.

Aantallen bezoekers, abonnees en volgers website, nieuwsbrief en sociale media			
	Eenheid	2024	2023
Sessies	Aantal	63.477	61.969
Gebruikers	Aantal	40.847	40.772
Sessieduur	Minuten	1'29"	1'31"
Ontvangers nieuwsbrieven	Aantal	2.708	5.372
Volgers Facebook	Aantal	3.371	3.372
Volgers Instagram	Aantal	1.714	1.488

Doelgroepenonderzoek

OPERA2DAY nam voor het eerst deel aan het uitgebreide publieksonderzoek van The Hague & Partners, in opdracht van de gemeente Den Haag. Hieruit bleek dat vooral klassieke cultuurliefhebbers, weelderige cultuurminnaars en culturele alleseters goed worden bereikt. De inzichten vormen een basis voor verdere publieksonwikkeling richting ondervertegenwoordigde doelgroepen, ondersteund door aansluiting bij het **Digitaal Informatieplatform Publieksmonitor**.

2.2 J.S. Bach – De Apocalyps

Marketingcampagne

Voor de tournee van **J.S. Bach – De Apocalyps** werd een uitgebreide campagne opgezet:

- **Online:** gerichte campagnes via het Google Display Netwerk (door Bureau Lommer) en Meta (Facebook en Instagram).
- **Offline:** outdoorcampagnes in onder meer Den Haag, Amsterdam, Eindhoven en Utrecht.
- **Content:** teasers, een unieke 'biecht'-serie met castleden, en een video-inleiding van Philip Ruitenbergh.
- **Samenwerkingen:** met de Nederlandse Bachvereniging, theaters, NS Dagje Uit, Avrotros, en via Stadspassen en kooracties.

In Duitsland (Münster en Leipzig) werden lokale campagnes uitgevoerd, inclusief posters, digitale schermen, een gevelbanier en een Facebookcampagne.

Bezoekersaantallen

J.S. Bach – De Apocalyps werd 24 keer uitgevoerd (waarvan 3 keer in Duitsland) en trok 14.148 bezoekers, waarvan 2.014 in Duitsland.

Publieksreacties

Het publiek reageerde enthousiast: 82% gaf de voorstelling vijf sterren. Bijzonder was de reactie van een 12-jarige bezoeker. Het was haar eerste operabezoek en na afloop vroeg ze haar moeder meteen wanneer ze nog een keer zouden gaan.

Media-aandacht

De persbenadering voor *J.S. Bach – De Apocalyps* was uitbesteed. De pr-medewerker onderhield nauw contact met journalisten en influencers, en betrok daarbij ook de persmedewerker van de Nederlandse Bachvereniging. De grootste zorg was dat de voorstelling bij première in 2022 al veelvuldig was gerecenseerd door de landelijke

dagbladen. Dit ging zeker ten koste van de voorpubliciteit nu – hoewel we de recensiequotes van twee jaar geleden succesvol hebben ingezet in de marketingcampagne. Nieuwe media-aandacht was er ook:

- Interviews in *Met het oog op morgen*, *OVT*, *Kopspijkers*.
- Vermelding van de podcast in o.a. VPRO-gids en Adformatie.
- Recensies in *Opus Klassiek*, *Den Haag Centraal*, *Theaterkrant* en het *Nederlands Dagblad*.
- Optredens en interviews rond de première.

Internationale media:

- Concerti.de roemde het "intelligente en gevoelige pasticcio".
- Münstersche Zeitung en Leipziger Volkszeitung prezen de muzikale zeggingskracht en dramatische vertelling.

2.3 Song of the Dark Forest

Marketingcampagne

De marketing voor de tournee van **Song of the Dark Forest** werd verzorgd door hoofdproducent Scapino Ballet, met online campagnes per speelstad en waar nodig outdoorcampagnes.

Bezoekersaantallen

Na de hervatting in januari 2024 werden nog 14 voorstellingen gespeeld, die samen 7.057 bezoekers trokken. Over het gehele seizoen 2023/24 werd de productie 39 keer gespeeld voor in totaal 18.523 bezoekers.

Publieksreacties

De publieksreacties waren opnieuw zeer positief. Met name de thematiek en de integratie van dans en zang maakten indruk op bezoekers.

Media-aandacht

De meeste persaandacht voor deze productie vond plaats bij de première in 2023. Een volledig overzicht van recensies en publiciteit is opgenomen in het jaarverslag 2023.

3. Educatie, Participatie en Toegankelijkheid

3.1 Educatie en Participatie rond J.S. Bach – De Apocalyps

In 2024 kon OPERA2DAY het **educatie- en participatieprogramma** uitvoeren dat oorspronkelijk voor 2022 was ontwikkeld, en dat inmiddels op enkele punten was verbeterd.

Op twaalf middelbare scholen werden lessen verzorgd over polarisatie en de mechanismen van radicalisering, gekoppeld aan het verhaal van **J.S. Bach – De Apocalyps**. De leerlingen werden gekoppeld aan lokale amateurkoren.

Het lesprogramma bestond uit:

- Twee lessen van 1,5 uur: een thematische en muzikale introductie, en een theaterles gericht op het oefenen van de foyerscène.
- Deelname aan een **foyerscène** in het theater voorafgaand aan de voorstelling, als vorm van participatieve kunstbeleving.
- Bijwonen van de voorstelling.

De foyerscène was vormgegeven als een soort **flashmob**: een acteur en muzikant startten met een oproep tot opstand, waarna leerlingen, koorleden en uiteindelijk ook het publiek deelnamen aan een gezamenlijke zang.

De participatie vond plaats in vrijwel alle speelsteden, met uitzondering van Amsterdam en Breda. In totaal namen **470 leerlingen** en **319 amateurkoorleden** deel.

Het **Brabants Projectkoor** ondersteunde meerdere voorstellingen in Zuid-Nederland.

3.2 Toegankelijkheid en Outreach

Podcast 'Jan van Leiden en het einde der tijden'

Via een samenwerking met podcastmaker **Max Boogaard** (On The Record) werd een vierdelige podcastserie geproduceerd, waarin het verhaal van Jan van Leiden en de mechanismen van radicalisering werden onderzocht.

De serie bracht interviews met o.a. historicus **Luc Panhuysen**, terrorisme-expert **Bob de Graaff** en hoogleraar **Bert Jan Lietaert Peerbolte**. De podcast fungeerde als verdieping én introductie op de opera.

De impact was uitzonderlijk:

- De Nederlandstalige versie werd **ca. 200.000 keer gedownload**.
- Op Spotify en Apple Podcasts behaalde de serie waarderingen van respectievelijk **4,7** en **4,6** sterren.

- De afleveringen werden in november 2024 uitgezonden in het VPRO-programma *OVT* op NPO Radio 1.

Een vertaalde versie werd ontwikkeld voor de Duitse markt ter ondersteuning van de voorstellingen in Münster en Leipzig, en belandde in de Duitse top 20 van Apple Podcasts binnen de categorie Geschiedenis.

Samenwerking Komt het Zien!

Om de toegankelijkheid verder te vergroten, werkte OPERA2DAY samen met **Komt het Zien!**, een organisatie die theaterbelevingen toegankelijk maakt voor mensen met een visuele beperking.

Tijdens meerdere voorstellingen van **J.S. Bach – De Apocalyps** werden audiodescripties en speciale begeleiding aangeboden, zodat ook bezoekers met een visuele beperking de opera optimaal konden beleven.

Deze samenwerking draagt bij aan de bredere ambitie van OPERA2DAY om zijn voorstellingen toegankelijk te maken voor een diverser publiek, fysiek en sociaal.

4. Organisatie

4.1 Raad van Toezicht

In 2024 hield de Raad van Toezicht (RvT) integraal toezicht op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken binnen OPERA2DAY. De Raad fungeert tevens als klankbord voor de directie, waarbij de Governance Code Cultuur leidraad is voor de rolverdeling en werkwijze.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was in 2024 als volgt:

naam	functie	datum aantreden	datum aftreden/ einde termijn	huidige termijn
Simon van Driel	voorzitter	13-09-2018	13-11-2024	afgetreden
George Oostrom	lid	15-10-2019	15-10-2025	2
Michaël Nieuwenhuizen	lid	13-11-2024	13-11-2027	1
Fatma Sevilmis-Kaya	lid	15-10-2019	15-10-2025	2
Guus Mostart	lid	13-12-2022	13-12-2025	1
Lotte Pierik	lid	01-03-2023	01-03-2026	1
Stefaan M.A. Rodts	lid	15-10-2019	02-02-2024	afgetreden

4.2 Bestuur en directie

OPERA2DAY werkt volgens het Raad van Toezicht-model. De dagelijkse leiding is in handen van een driehoofdige directie, bestaande uit:

- **Serge van Veggel - Algemeen/artistiek directeur** (voorzitter bestuur)
- **Hernán Schwartzman - Muzikaal directeur** (lid bestuur)
- **Harm Witteveen - Zakelijk directeur**

De directie is gezamenlijk verantwoordelijk voor strategie, artistieke koers, bedrijfsvoering en externe representatie. In 2024 is deze structuur, die sinds 2021 is ontwikkeld, volledig geconsolideerd.

De directie legt periodiek verantwoording af aan de Raad van Toezicht via rapportages en overleg.

4.3 Team en medewerkers

De directie stuurt een vast kernteam aan, dat in 2024 bestond uit een projectleider, een hoofd marketing en een marketingmedewerker, een educatiemedewerker, een chef de bureau en een medewerker dramaturgie (per 1 november 2024). De medewerkers zijn in loondienst en worden beloond conform de CAO Toneel en Dans.

Voor de voorstellingen die OPERA2DAY produceert wordt het kernteam aangevuld met een tijdelijk projectteam, bestaande uit onder meer ontwerpers, zangers, musici,

technici, productionele medewerkers, etcetera. De omvang van het team varieert al naar gelang de aard van de productie en kan oplopen tot meer dan tachtig personen, die voor een langere of kortere periode aan het project zijn verbonden. Vrijwel al deze medewerkers zijn werkzaam als zzp-er. In dit verband worden de ontwikkelingen met betrekking tot de Wet DBA nauwlettend gevolgd. De honoraria van de freelancers worden ook getoetst aan de CAO Toneel en Dans. Daarnaast werkt OPERA2DAY regelmatig met stagiair(e)s en vrijwilligers.

J.S. Bach – De Apocalyps

5. Financiën

5.1 Exploitatie – begroting en realisatie

Exploitatieresultaat 2024

Het behaalde exploitatieresultaat over 2024 wordt vergeleken met de goedgekeurde jaarbegroting 2024 (d.d. 9 september 2023). In die begroting werd een negatief exploitatieresultaat voorzien van € 86.614. De realisatie laat echter een *positief* resultaat zien van in totaal € 117.250.

Dit aanzienlijke verschil tussen het begrote en het gerealiseerde exploitatieresultaat wordt veroorzaakt door een optelsom van verschillen aan zowel kosten- als batenkant, die ieder afzonderlijk niet opzienbarend groot zijn. Het uitzonderlijke in 2024 was dat aan de batenkant bijna alle begrote bedragen ook daadwerkelijk werden gerealiseerd of zelfs overtroffen, terwijl er anderzijds bij de uitgaven de meeste kostenposten binnen of onder het begrote bedrag bleven. Met andere woorden: veel meevallers, bijna geen tegenvallers. In de volgende paragraaf worden de belangrijkste afwijkingen tussen begroting en realisatie nader toegelicht.

Per 31 december 2024 werd niet alleen een boekjaar afgesloten, maar tevens de Kunstenplanperiode 2021-2024. Daarom gaan we hieronder kort in op het exploitatieresultaat 2024 in de context van de gehele Kunstenplanperiode 2021-2024.

De jaren 2021 en 2022 werden grotendeels bepaald door de maatregelen tegen de coronacrisis, waardoor vrijwel alle geplande producties geen of slechts zeer beperkt doorgang konden vinden. Ook in de jaren daarna en zelfs in de komende periode zijn de gevolgen van corona nog merkbaar.

Dankzij de ontvangen coronasteun en omdat OPERA2DAY relatief weinig vaste lasten had, sloten wij zowel 2021 als 2022 af met een fors positief exploitatieresultaat. Dat werd echter meteen bestemd ter dekking van de voorziene tekorten als gevolg van het alsnog realiseren van uitgestelde producties in de tweede helft van de Kunstenplanperiode 2021-2024 én in de periode daarna.

Het boven verwachting positieve exploitatieresultaat over 2024 versterkt onze financiële uitgangspositie aan het begin van de nieuwe Kunstenplanperiode. En dat is geen overbodige luxe, want op het moment van schrijven van dit verslag is al duidelijk dat er aanzienlijk meer middelen nodig zullen zijn om de voorgenomen plannen voor 2025-2028 te realiseren.

5.2 Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie

Verwerking baten en lasten coproducties

Bij coproducties waarvan OPERA2DAY de hoofdproducent is, werden voorheen altijd zowel de kosten als de eigen bijdrage van de coproducent opgenomen in de jaarcijfers. Daarmee gaven die een realistisch beeld van de omvang van de producties en het aandeel daarin van de coproducent, meestal een orkestpartner. Ook de begroting 2024 was nog op die manier opgesteld. Bij het maken van de meerjarenbegroting 2025-2028 werd echter besloten om voor dergelijke coproducties voortaan alleen het *saldo* van de kosten en baten van de coproducent op te nemen. Dat is boekhoudkundig correcter en bovendien meer in lijn met het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies van het Fonds Podiumkunsten. De kosten en baten met betrekking tot het boekjaar 2024 zijn volgens deze methode geboekt.

Een nadeel van deze 'verrekeningsmethode' is wel dat uit de jaarcijfers niet blijkt wat de *werkelijke* kosten van de producties zijn, noch hoeveel de coproducent daarin bijdraagt. Dat moet dan in de toelichting worden beschreven, eventueel onder verwijzing naar de projectbegroting.

Het gebruik van twee verschillende verwerkingsmethodes in 2024 maakt het lastiger om begroting en realisatie met elkaar te vergelijken. Met ingang van 2025 zal voor zowel begroting als realisatie de 'verrekeningsmethode' worden gebruikt.

Baten

De Eigen Inkomsten, een optelsom van publieksinkomsten, overige directe inkomsten (bijvoorbeeld uit verkoop van programmaboekjes en het geven van workshops) en bijdragen van donateurs en private fondsen, waren begroot op € 1.007.866, terwijl de realisatie een veel lager bedrag laat zien: € 738.191. Dat verschil wordt echter grotendeels veroorzaakt doordat in de begroting de bijdrage van de coproducent van € 274.000 is opgenomen. Wanneer deze niet wordt meegeteld, conform de verrekeningsmethode, blijkt het verschil marginaal: € 1.007.866 -/- € 274.000 = € 733.866. Per saldo is de realisatie dus juist iets hoger dan begroot: € 738.191 -/- 733.866 = **€ 4.325**.

De bijdrage van het Fonds Podiumkunsten viel fors hoger uit dan begroot, vooral dankzij de toegepaste indexatie van 5,52%, oftewel € 35.732. Daarnaast werd begin 2024 een aanvullende subsidie toegekend 'om in te kunnen spelen op (maatschappelijke) ontwikkelingen' van € 20.000, waarvan € 10.000 met terugwerkende kracht voor het jaar 2023. Omdat dat boekjaar al was afgesloten, is het volledige bedrag op 2024 geboekt. In totaal ontvingen we van het FPK **€ 55.732** meer dan begroot.

Een deel van de reserves staat op een spaarrekening, hetgeen een bedrag van **€ 10.074** aan niet begrote rente opleverde.

Daarmee waren de gerealiseerde inkomsten over 2024 in totaal € 70.131 hoger dan begroot en is het grootste deel van het positief exploitatieresultaat verklaard.

Lasten

- *Beheerslasten personeel en materieel* Eind 2023 werd de coördinator educatie en participatie ziek. Waar wij hadden gehoopt en verwacht dat zij in de loop van 2024 weer aan het werk zou kunnen, heeft zij uiteindelijk het hele jaar in de ziektewet gezeten. De Ziekteverzuim-verzekering vergoedde een deel van de salarislasten; die uitkering wordt in de jaarrekening van de personele beheerslasten afgetrokken. Een vervanger werd pas aan het eind van het jaar gevonden. De overige personeelskosten zijn iets toegenomen, onder meer wegens hogere reiskosten, verzekeringspremies en omdat is geïnvesteerd in scholing van het personeel.

De lagere huisvestingskosten (door beëindiging van de huur van een opslagruimte) werden gecompenseerd door hogere bureaunkosten (onder meer voor juridische bijstand en een coachingstraject). Onder 'Algemene publiciteit' vallen de kosten voor ontwikkeling en realisatie van een nieuwe website.

Per saldo zijn de beheerslasten € 14.493 lager dan begroot.

- *Activiteitenlasten personeel* De gerealiseerde lasten komen grotendeels behoorlijk overeen met de begroting. De post 'performers' (een niet geheel accurate verzamelnaam voor alle solisten, acteurs, understudies en figuranten) valt, met name in de voorbereiding, een stuk lager uit doordat de meeste understudies via de coproducent werden uitbetaald. Ook bij de Activiteitenlasten personeel wordt het verschil tussen begroting en realisatie wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de verschillende verwerkingsmethodes van de coproductiebaten en -lasten (zie paragraaf 2.1). In de begroting was € 531.177 opgenomen bij 'musici', voor de kosten van de coproducent (te weten de honoraria van orkest en koor). Zonder dit bedrag bedragen de Totale activiteitenlasten personeel in de begroting € 749.091 en laat de realisatie (€ 774.627) een toename zien van € 25.536.

- *Activiteitenlasten materieel* De hogere lasten bij 'decor, kostuums, rekwisieten' in de voorbereiding worden gecompenseerd door het lagere bedrag bij dezelfde post in de uitvoering.

Een groot verschil tussen begroting en realisatie is te vinden bij de post 'Reis, verblijf, sejours, transport', zowel in voorbereiding als uitvoering. Dat wordt deels verklaard doordat de hotel- en cateringkosten van de buitenlandse uitvoeringen werden gedragen door de uitnodigende festivals, terwijl ze wel waren begroot. Met een reizende entourage van meer dan zeventig personen scheelt dat tienduizenden euro's. Een abusievelijke dubbeltelling in de cateringkosten leverde nog eens een 'besparing' van meer dan € 35.000 op.

De post 'Bijdrage coproductie' van € 323.166 is het bedrag dat overblijft na verrekening van de kosten en baten via de coproducent. Was de verrekeningsmethode ook toegepast bij de begroting, dan zou daar een bedrag van € 257.177 staan (het saldo van de begrote kostenpost 'Musici' van € 531.177 en de begrote 'Baten coproducties' van € 274.000). De kosten van de coproducent zijn dus per saldo toegenomen met € 65.989, een gevolg van de sterke stijging van de honoraria van de musici als gevolg van de nieuwe CAO Muziekensembles. De coproducent kon deze stijging slechts ten dele zelf dragen.

In de begroting was onder 'Overige uitvoeringskosten' nog een post onvoorzien van € 20.000 opgenomen, die is vrijgefallen in de realisatie.

- *Activiteitenlasten materieel Marketing* Het was de intentie een gespecialiseerd bureau in te schakelen voor onder meer de persbenadering. Hiervoor is uiteindelijk een projectmedewerker aangetrokken, waardoor deze kosten in de realisatie bij de personele lasten ('overige medewerkers') zijn geboekt.

- *Activiteitenlasten materieel Educatie* Het grote verschil tussen begrote en gerealiseerde kosten voor 'Educatieve activiteiten' heeft deels te maken met de eerder genoemde ziekte van de medewerker educatie en participatie. Mede hierdoor kon een deel van de geplande educatie- en participatie-activiteiten geen doorgang vinden, met lagere uitgaven tot gevolg. Het verschil is in werkelijkheid minder groot dan de cijfers suggereren, aangezien deze kosten überhaupt wat te hoog waren begroot.

5.3 Balans

Activa

Onder 'Overige vorderingen' vallen de kosten die al gemaakt zijn voor producties in het volgende boekjaar. Aangezien OPERA2DAY pas relatief laat in 2025 de eerste grote eigen productie realiseert, is deze post een stuk lager dan vorig jaar.

Met een banksaldo van in totaal € 864.450 is de liquiditeitspositie van OPERA2DAY, ook na aftrek van schulden en rekening houdend met aangegane verplichtingen, uitstekend te noemen.

Passiva: Eigen Vermogen

Om de stabiliteit van de organisatie te borgen in onzekere tijden en om de voorgenomen plannen voor 2025-2028 te kunnen verwezenlijken, stellen wij voor om het Eigen Vermogen (met verwerking van het positief exploitatieresultaat over 2024) als volgt onder te verdelen:

* **Algemene Reserve: € 225.000** - voor onvoorziene, ongelabelde uitgaven; om tegenvallers op korte termijn te kunnen opvangen (bijvoorbeeld tegenvallende

publieksinkomsten of projectsubsidies), of om te kunnen inspelen op kansen die zich onverwacht aandienen. De Algemene Reserve wordt met € 75.000 verlaagd ten behoeve van de vorming van een Continuïteitsreserve.

* **Continuïteitsreserve: € 147.818** - een nieuwe bestemmingsreserve, waarmee het voortbestaan van OPERA2DAY kunnen waarborgen als ingrijpend gewijzigde omstandigheden dwingen tot bijvoorbeeld organisatorische veranderingen. Vanuit deze reserve kunnen transitiekosten worden betaald en lopende verplichtingen op een fatsoenlijke manier afgewikkeld. Samengesteld uit het deel van het positief exploitatieresultaat dat niet verplicht wordt toegevoegd aan het Bestemmingsfonds FPK, aangevuld met een mutatie uit de Algemene Reserve.

* **Bestemmingsreserve: € 244.891 en Bestemmingsfonds FPK: € 170.716** - ten behoeve van toekomstige projecten 2025-2028. Het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028, op basis waarvan zowel de gemeente Den Haag als het Fonds Podiumkunsten hebben besloten OPERA2DAY ook in de komende periode te ondersteunen, gaat uit van een negatief exploitatieresultaat voor het komende Kunstenplan, waardoor de inzet van ruim € 210.000 aan bestemmingsreserves uit de periode 2021-2024 noodzakelijk is om de beschreven plannen te kunnen realiseren. Inmiddels is duidelijk dat dat bedrag niet genoeg zal zijn, door onverwacht sterke prijsstijgingen en loonontwikkelingen

De gecombineerde bestemmingsreserves bedragen € 415.607, min of meer gelijkelijk verdeeld over de komende vier jaar en specifiek ten behoeve van de volgende producties: *La Révolution de Carmen* (2025); *The Opera Circus* (2026); *Madam Rigoletto* (2027) en *Jezus in India* (2028).

J.S. Bach – de Apocalyps